

Redactie: Etienne van Noordenne
redactie@carnissegrienden.nl

Website: www.carnissegrienden.nl

Banknummer: NL34 INGB 0002 7132 74

<u>Inhoud:</u>	<u>Bladzijde:</u>
Voorwoord	2
Resultaten fotoworkshop	3
Notulen ALV vereniging De Carnisse Grienden	4
Het kleinste poldertje van Poortugaal tussen wal en schip	6
Onze stedelijke scholeksters presteren best goed.	8
Geplande activiteiten	9
Fotoverslag van diverse excursies	9
De jacht vanuit het perspectief van het dier	10
Er was eens.....een lijsterbes, alias vogelbessenboom	11
Geen jacht, tenzij...blijkt niet langer de inzet	12
Wie doet mee aan onze tweede Natuurwerkdag?	13
Verenigingssecretaris gezocht	13
Natuurschoon op binnendijken	14
Dauwtrappen in de Rhoonse Grienden	15

Samenstelling bestuur:

Maret Rombout Voorzitter 06-38245332
voorzitter@carnissegrienden.nl

Vacant Secretaris
secretariaat@carnissegrienden.nl

Frans Somers Penningmeester 06-53444857
penningmeester@carnissegrienden.nl

Etienne van Noordenne Bestuurslid 06-10029298
redactie@carnissegrienden.nl

Niels Godijn Bestuurslid

Connie Feijen Activiteitencoördinator 06-48421548
activiteiten@carnissegrienden.nl

Voorwoord

“We willen meer blije berichten!” Dit was een mooie boodschap vanuit gemeente Albrandswaard aan onze Ecoloog Niels Godijn. Zij hadden overleg over potentiële plekken in de gemeente die zich goed lenen voor een meer natuurlijk beheer. Samen zoeken naar kansen voor meer biodiversiteit. Wij zijn blij dat dit contact gelegd is, want zo laat je zien dat je lokale kennis uit de samenleving gebruikt.

Die behoefte aan blije berichten zette mij aan het denken. De behoefte is herkenbaar, maar als liefhebber van natuur is het tegenwoordig niet persé een blije tijd. Ik houd erg van het delen van bijzondere waarnemingen en mooie natuurverhalen, maar ik kan mijn ogen niet sluiten voor de enorme strijd die wij voeren met de natuur.

Neem het positieve bericht dat er steeds meer Kieviten broeden in de polders van Rhoon. Mooi! De Kievit is een doelsoort in het Buytenland van Rhoon en er wordt veel geïnvesteerd om het de vogel naar de zin te maken. Een blij bericht.

Maar er is een keerzijde. Na onderzoek door de vogelwerkgroep IJsselmonde bleek dat het broedsucces van deze prachtige weidevogel in onze polders dusdanig laag is (18%) dat de populatie zich daarmee niet in stand kan houden. Op dit moment zou je het de Kievit sterk ontraden hier te broeden. Het broedsucces is beter op grasland (56%) en zelfs goed op braakliggende terreinen (70%). Het rapport is te lezen op onze website (publicaties derden). In deze RG&P vindt u een stuk over de Scholekster. Zou dat blij nieuws zijn?

Dat de rivierrombout (een prachtige libel) door Niels was waargenomen in de haven van Rhoon was bijzonder. Daar werd ik zo blij van dat ik er een column over schreef. Al snel volgde een nieuwe waarneming. Nu over blaasjeskruid in de sloot langs de Schröder van der Kolklaan. Een opdracht om te gaan kijken en erover te lezen. Ik vond dit blaasjeskruid natuurlijk, maar ook veel libellen en juffers, waaronder de roodoogjuffer en schaatsenrijders (Gerridae) op het water. Waarom is dit een blij bericht? Precies, het zegt veel over de waterkwaliteit. Daartegenover staan berichten dat de waterkwaliteit in onze polders niet heel goed is.

In deze RG&P kunt u ook weer lezen over het faunabeheer in de polders van het Buytenland van Rhoon. Dat lijken niet persé blije berichten. Toch ben ik blij dat hier openlijk over gesproken wordt en dat je er allemaal een mening over mag hebben. Wat het bestuur in elk geval niet wil is dat meningen ten koste gaan van onderlinge verhoudingen, want dan voeren we de discussie verkeerd. Hier is nog wel veel werk aan de winkel.

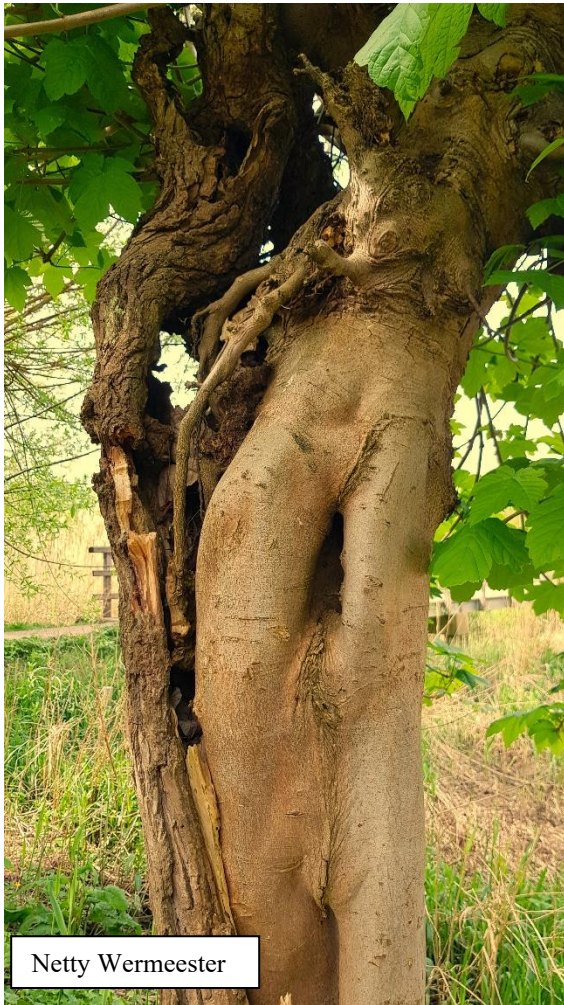
Onlangs kregen we nog een bericht dat deels blij is, maar tegelijkertijd wat triest. Onze vereniging ontving een legaat van € 5000,- Meneer woonde in Rotterdam en was al lid vanaf 1975. Toch is hij onbekend gebleven binnen de vereniging. Het voelt vreemd om er blij mee te zijn, maar we zijn absoluut dankbaar voor dit gulle gebaar en zullen het een speciale bestemming gaan geven.

Zo zie je maar dat aan alles meerdere kanten zit. Mijn advies? Blijf kijken naar de natuur. Geniet ervan, het maakt je blij. Maar laat het daar niet bij. Laten we onze ogen niet sluiten voor de keerzijde van elk verhaal. Laten we ook leren. Leren van de fouten die we maken en hoe we het voor de toekomst beter kunnen doen.

Maret Rombout

Resultaten fotoworkshop

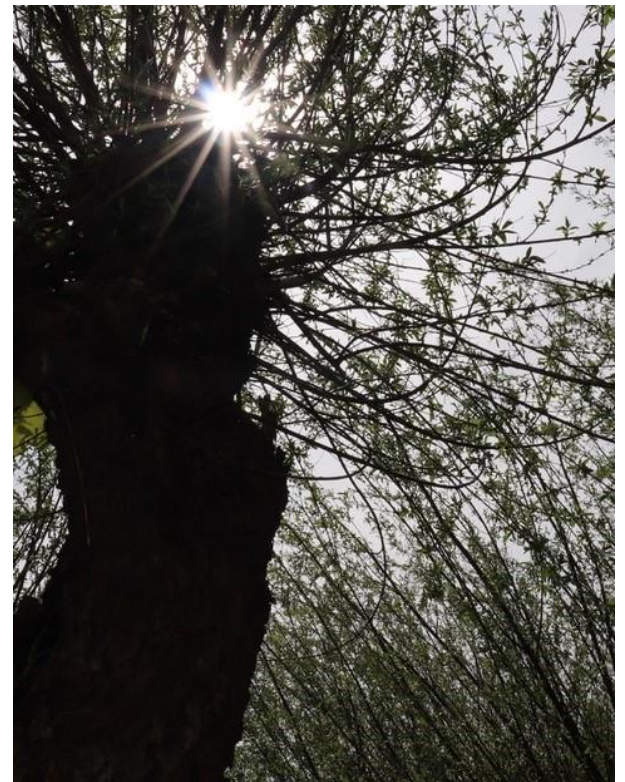
Onderstaande foto's en de foto's op pagina 5 en 6 betreffen een selectie van de mooiste foto's die tijdens de foto workshop afgelopen april onder leiding van Albert van Boerum zijn gemaakt.

Netty Wermeester

Jacintha Leendertse

Ria de Haan

Notulen ALV vereniging De Carnisse Grienden

Aanwezig : 26 leden
Afwezig met kennisgeving : Wim Kranenburg en Ploni Rooijmans
Datum : 24 april 2024

1. Welkom door de voorzitter

De voorzitter Maret Rombout opent om 20.05 de vergadering en heet iedereen welkom.

2. Vaststellen agenda;

De agenda wordt akkoord verklaard.

3. Notulen van de ALV van 2023.

De notulen worden unaniem goedgekeurd.

4. Jaarverslag 2023

De voorzitter neemt het jaar door aan de hand van het jaarverslag.

- Het 600^e lid werd in 2023 verwelkomt
- De vereniging heeft een "eigen" griendje en inmiddels is ook een knotploeg opgericht door leden die zich met het onderhoud ervan bezig zullen houden.
- De natuurwerkdag was een succes en wordt in 2024 herhaald. Er volgt een oproep om geschikte activiteiten voor die dag te melden.
- De Rhoonse stort is heringericht naar ontwerp van de vereniging
- Er is geadviseerd m.b.t. het Groenbeleidsplan van de Gemeente Albrandswaard.
- Jeugd educatie wordt meer een speerpunt voor DCG. In 2023 werden twee activiteiten georganiseerd. Er is een ook een excursie voor de Dr. Schaepmanschool georganiseerd.
- De vele activiteiten die zijn georganiseerd. Er wordt een oproep gedaan ter ondersteuning van Connie Feyen onze activiteiten coördinator.

Vraag van een lid: wordt de scouting ook bij de jeugd activiteiten betrokken? Antwoord: de scouting wordt jaarlijks bij de Schoonmaak van de Grienden betrokken, maar bij jeugdactiviteiten is hier tot heden geen samenwerking.

5. Financieel jaarverslag 2023 en begroting 2024

In 2024 is het streven om meer in jeugd educatie en activiteiten te organiseren.

Er volgt een toelichting op de huur voor verenigingsgebouw de Kopstoot aan Staatbosbeheer welke in natura wordt voldaan. De balans 2023 en begroting 2024 wordt toegelicht. Er is een legaat van E 5.000,- binnengekomen.

Vraag van een lid: waarom zijn we als natuurvereniging voor bankzaken weggegaan bij de ASN bank? Antwoord: dit is gedaan om administratie te versimpelen en omdat er meer rente wordt verkregen bij de ING.

6. Verslag van de kascontrolecommissie (KCC);

De KCC geeft aan de controle te hebben gedaan en geen onregelmatigheden te hebben geconstateerd. Zij stelt voor om een financieel kader te maken v.w.b. vergoedingen n.a.v. een afscheidscadeau aan de vorige voorzitter.

DCG legt ook de vraag voor hoe om te gaan met eventuele vrijwilligers-vergoedingen. Besloten wordt een commissie op te richten om het bestuur in deze te adviseren. Harrie van der Linden, Theo Feijen, Roos Lamb en Etienne van Noordenne melden zich aan om hier zitting in te nemen.

De kascontrolecommissie stelt voor decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid. Dit wordt unaniem goedgekeurd.

7. Goedkeuring ALV voor het gevoerde beleid in 2023;
ALV verleent goedkeuring.
8. Goedkeuring ALV voor de begroting 2024;
ALV verleent goedkeuring.
9. Herbenoeming van de nieuwe kascontrolecommissie (de heren H. van der Linden en S. den Toom);
De KCC worden herbenoemd.
10. Herbenoeming bestuursleden:
Algemeen bestuurslid Niels Gordijn wordt herbenoemd voor een nieuwe periode. Secretaris Bert Geeve heeft aangegeven af te treden. DCG is dus op zoek naar een nieuwe secretaris.
11. Ingekomen vragen:
 - Leo Heezen stelt voor om ook Waterschappen te betrekken.
 - Renée Rooymans: Stelt voor een werkgroep op te richten om te kijken of we niet toch bij de ASN bank kunnen blijven gezien de aard van deze bank. Renée stelt zichzelf beschikbaar
 - Etienne van Noordenne stelt dat de focus van DCG ook op Barendrecht moet liggen qua belangenbehartiging. Ook veel leden wonen in Barendrecht.
12. Koffiepauze;
13. Presentatie Niels Godijn over het dier achter het afschot.
14. Sluiting ALV;

RG&P september 2024, 82e nummer

Wim Jansen

Jennie Stoop

Het kleinste poldertje van Poortugaal tussen wal en schip

Langs de Oude Maas liggen allerlei polders, groot en klein. Polder de Oostpunt moet haast wel de kleinste zijn. Deze ligt op de oostpunt van de Zalm- en Elftplaat, op de westoever van het Poortugaalsche Gat. Dat valt tegenwoordig weliswaar onder Rotterdam, maar behoorde tot niet zo lang geleden toe aan het grondgebied van Poortugaal.

Als je buitendijks langs de Oude Maas fietst vanaf de Johannapolder richting Hoogvliet passeer je de TBS-kliniek en de kolonie met blauwe reigers in de Oostpuntgriend. In westelijke richting voert het fietspad je verder over de dijk en heb je een prachtig zicht op de Oostpunt (zie foto). Dit was voorheen een zogenoemd grasgors of weipolder; een vochtig grasland omringd door een vrij lage zomerkade. Deze zomerkade heeft een hoogte van ca. 1.7m +N.A.P. waardoor het grasgors jaarlijks meermaals overstroomde ten tijde van verhoogde waterstanden van de rivier. Sinds de aanleg van de moderne zeewering ligt de Oostpunt binnendijks en overstroomt het niet meer.

Polder de Oostpunt is vermoedelijk gelijktijdig ingepolderd met de Zalm- en Elftplaat, omstreeks het jaar 1800, en heeft momenteel een oppervlakte van slechts 2,8 hectare. Tijdens de watersnoodramp in 1953 brak

hier de dijk door, waar het naastgelegen meertje nog een overblijfsel van is. De westelijke dijk is daarna iets verlegd, maar het poldertje is grotendeels gespaard gebleven. Een bijzondere eigenschap is de oorspronkelijke greppelstructuur. Moderne graslanden zijn volkomen waterpas, maar historisch grasland is herkenbaar aan het ongelijke maaiveld. Dit wordt ook wel greppelland genoemd en behoort tot ons cultuurhistorisch erfgoed. De begreppeling van de Oostpunt is nog identiek aan die op een luchtfoto uit 1937, dus we nemen aan dat hier al zo'n honderd jaar of langer geen bodem-beroering heeft plaatsgevonden. Een echt oud grasland dus.

In het verleden waren er in onze omgeving veel meer van dat soort greppellanden aanwezig. Bijvoorbeeld in het Land van Poortugaal, een natte veenkern waar veelal alleen beweiding mogelijk was. Na de aanplant van Bos Valckesteyn is van dit historisch grasland weinig overgebleven. Tussen de bomen kun je nog wel de oude greppelstructuur waarnemen. De best bewaard gebleven greppellanden liggen op het A4-tracé tussen Poortugaal en Hoogvliet: achteraan de Hofweg, langs de Duifhuisweg en in de omgeving van de Welhoeksedijk. In recente jaren blijft hier echter steeds minder van over; sinds 2010 worden ze in toenemende mate ingericht als baggerdepots. Je moet er niet aan denken dat de Oostpunt zo'n lot beschoren is.

Foto. Polder de Oostpunt, 9 januari 2022.

Door verwaarlozing gaat het oude grasland geleidelijk verloren.

Voor polder de Oostpunt ligt ook nog een andere bedreiging op de loer. Sinds jaar en dag liepen hier koeien tijdens het zomerhalfjaar, zoals dat van oudsher gebeurt op een grasgors. Maar sinds ± 2021 loopt hier geen vee meer, waardoor het grasland zienderogen begint te vervuilen. In 2023 is het eenmalig geklepeld*, haaks op de greppelstructuur. Deze ondoordachte actie heeft dit oude grasland en de begreppeling schade toegebracht.

Als vereniging De Carnisse Grienden bekommeren we ons om het behoud van het cultuurlandschap langs de Oude Maas. Voor zover we konden nagaan is gemeente Rotterdam momenteel eigenaar van deze grond. Wij gaan er bij hen voor pleiten om dit grasgors te behouden en in ere te herstellen, inclusief de jaarlijkse beweiding. Het Zuid-Hollands Landschap zou – als aangrenzend natuurbeheerder – bijvoorbeeld kunnen adviseren over het beheer.

Tot slot houden wij ons ten zeerste aanbevolen voor achtergrondinformatie over dit kleine poldertje. Heeft u als lezer informatie of foto's, dan stellen wij het zeer op prijs als u ons aanschrijft.

Het bestuur van De Carnisse Grienden

** Redactie: Een klepelmaaier hakselt de vegetatie fijn. Meestal blijven de verhakselde plantenresten liggen om ter plaatse te composteren. Dit leidt tot een toename van de voedselrijkdom van de bodem, waardoor er uiteindelijk alleen nog plek is voor grassen en ruigteplanten als brandnetel en fluitenkruid.*

Onze stedelijke scholeksters presteren best goed!

Het gaat al lange tijd niet goed met de scholekster in Nederland. Onze populatie is sinds 1985 met 70% afgenomen. Het jaar 2023 werd daarom voor de tweede keer door de Vogelbescherming tot het Jaar Van De Scholekster uitgeroepen. Dit is bedoeld om aandacht te vragen voor deze karakteristieke vogel en op zoek te gaan naar aanknopingspunten voor het behoud. De Vogelwerkgroep IJsselmonde heeft die gelegenheid aangegrepen om de broedparen in kaart te brengen en het broedsucces te bepalen. Van Hoogvliet tot Ridderkerk en van Pernis tot aan Zwijndrecht.

Bij ons op het eiland is de scholekster hoofdzakelijk tijdens het broedseizoen aanwezig. Overwinterende vogels zijn schaars. In 2023 werden er in totaal 89 broedparen vastgesteld, gelijkmatig verdeeld over het eiland. Grofweg zit een derde van de paren in woonwijken, een derde in industriegebied, een kwart in agrarisch gebied en het restant in groengebieden.

Dat is opmerkelijk, want in het verleden was de scholekster een echte kustvogel. Maar gaandeweg zijn ze ook steeds vaker in het binnenland gaan broeden, zoals op het platteland. En momenteel trekken ze steeds meer het stedelijk gebied in. Tegenwoordig kan je dus vrijwel overal scholeksters tegenkomen, als er maar water en grasland in de buurt is.

Ondanks dat deze vogel een groot aanpassingsvermogen heeft qua broedterrein, neemt de landelijke populatie dus sterk af. Dat komt mogelijk omdat de kuikenoverleving te laag is. Scholeksters kunnen oud worden – dertig jaar is geen uitzondering – dus de jongenaanwas hoeft niet heel groot te zijn. Voor een stabiele populatie moet een broedpaar elk jaar gemiddeld 0.4 kuikens grootbrengen. In veel gebieden wordt zelfs dat aantal echter niet gehaald. In de provincie Zeeland werd in 2023 bijvoorbeeld een gemiddelde van slechts 0.2 kuikens per paar vastgesteld.

Maar wat zou het broedsucces op IJsselmonde zijn? In 2023 kon de Vogelwerkgroep van 40 broedparen het broedsucces bepalen. Daarvan hebben 18 paren één of meerdere kuikens grootgebracht (45%), met gemiddeld 0.6 kuikens/paar (gerekend over 40 broedparen) of 1.3 kuikens/succesvol broedpaar. Dat is dus een behoorlijk hoog broedsucces! Tussen de verschillende terreinen is wel sprake van grote verschillen. In woonwijken, industriegebieden en groengebieden werden ruimschoots voldoende kuikens grootgebracht met 0.6 tot 1.7 kuikens/paar. In het agrarisch gebied werden met gemiddeld 0.1 kuikens/paar echter te weinig kuikens grootgebracht. Hier mislukten opvallend veel nesten in het eistadium, mede als gevolg van landbouwwerkzaamheden.

In de polders van Rhoon volgt de Vogelwerkgroep de scholeksters al sinds 2016. Aanvankelijk ging het hier eigenlijk heel goed met 0.7 kuikens/paar in de jaren 2016-2020. Maar sinds 2021 is hier geen enkel kuiken meer groot geworden. In de jaren 2021-2024 werden er in totaal nog dertien nesten gevonden met elk drie eieren. Helaas werden van geen enkel nest een kuiken groot. Eén van de vogels in de Portlandpolder draagt kleurringen (zie foto) en broedt daar jaarlijks. In de vijf broedseizoenen 2019-2024 heeft deze vogel met zeven nestpogingen geen enkel kuiken weten groot te brengen. Het rapport kunt u nalezen via de website van de Natuurvereniging IJsselmonde.

Foto: Scholekster BLG-WUB0 in de Portlandpolder, Rhoon. Deze vogel heeft in vijf jaar geen enkel kuiken weten groot te brengen. Foto door Jo Polak op 23 april '23

Maar goed, over het algemeen brengen onze scholeksters op IJsselmonde gelukkig dus best veel kuikens groot. Hoewel de Nederlandse populatie achteruit gaat, nemen ze in onze omgeving niet af, mogelijk dankzij hun goede prestaties in de stedelijke omgeving. Voorlopig kunnen we dus nog blijven genieten van deze eigenaardige vogel.

Als u een broedpaar in de buurt heeft, vergeet dan niet om bij te houden of er kuikens worden grootgebracht, mislukkingen zijn ook essentieel om te weten. Het eindresultaat kunt u aan ons toesturen, dat wordt erg gewaardeerd.

Niels Godijn

Geplande activiteiten

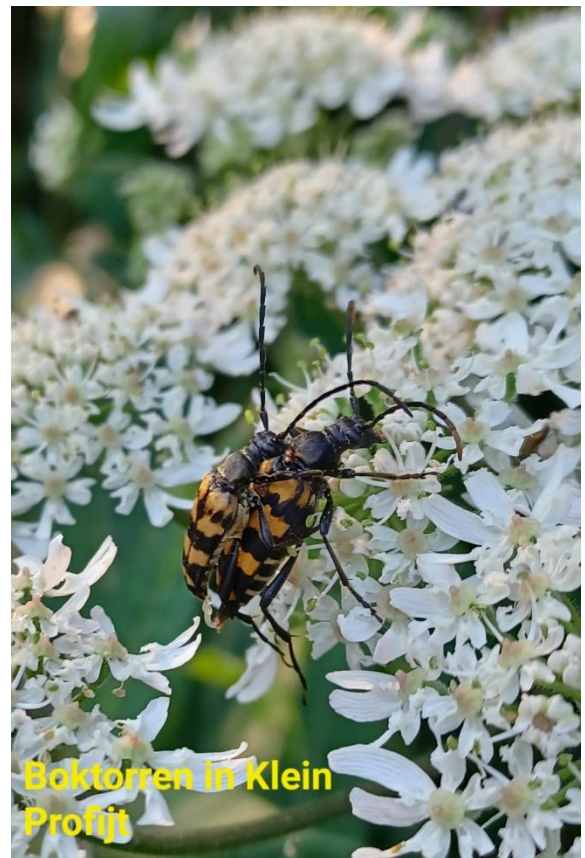
In de komende maanden worden onder andere de volgende excursies georganiseerd:

- Rondleiding in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam
- Lezing over de kerkuil door Niels Godijn

De data en meer informatie voor deze activiteiten ontvangt u t.z.t. per mail.

Fotoverslag van diverse excursies

Tijdens de diverse activiteiten die de vereniging organiseert zijn onder andere de volgende foto's gemaakt en aan de redactie toegezonden. Dit betrof onder andere de speurtocht voor kinderen in Klein Profijt op 15 juni, de Avondwandeling eveneens in Klein Profijt op 19 juli en een excursie naar Tuin Schoonoord op 10 augustus.

De jacht vanuit het perspectief van het dier

Hoe krijg je een zaal helemaal stil? Niels Godijn, ecooloog en bestuurslid Carnisse Grienden is het gelukt. Na de ALV op 24 april verzorgde hij een lezing over de jacht in het Buitenland van Rhoon.

Meestal wordt bij een gesprek over jacht alleen de menselijke kant belicht. Iedereen vindt er iets van. De ene vindt het er te veel, de ander te weinig, zus heeft er last van of zo vindt het normaal. Zelden komt de kant van het dier ter sprake. Daar kwam deze keer verandering in. Op objectieve wijze werden de vele negatieve kanten van afschot besproken.

De presentatie begon met bekende beelden van dieren die wij als mensheid geheel of gedeeltelijk uitgeroeid hebben, zoals bijvoorbeeld de dodo, zomer-tortel en de walvis. Gelukkig krabbelt de walvis weer langzaam een beetje op nu het verboden is voor de meeste landen om op deze prachtige dieren te jagen. Hierna volgden waarnemingen uit ons eigen poldergebied. Alleen al in Rhoon worden jaarlijks zo'n 2000 dieren afgeschoten. In Albrandswaard wordt geschoten met hagel. Met één schot hagel worden tientallen tot honderden kleine kogeltjes richting het dier afgevuurd. Het blijkt dat de dieren niet altijd fataal worden geraakt. Zo leven er vele ganzen, zo'n 35 tot 70% van alle ganzen die onderzocht zijn, met stalen kogeltjes in hun lichaam. Dit met allerlei nare gevolgen. Ze kunnen bijvoorbeeld niet meer vliegen omdat er een vleugel gebroken is of er zijn wonden die gaan ontsteken en uiteindelijk gaan rotten. Deze ganzen maar ook kauwen, kraaien, hazen en andere dieren lijden hier erg onder.

Tijdens het jachtseizoen blijken er heel veel dode hazen in de sloten terecht te komen. Dit komt doordat hazen in blinde paniek de sloot in springen en er vervolgens niet uit kunnen komen omdat de oever zo steil is. Dit zijn helaas geen incidenten, er verdrinken tientallen hazen per jaar!

Ook wordt er vogels afgeschoten tijdens het broedseizoen: houtduiven, zwarte kraaien, kauwen. Juist in de periode dat zij eieren of kuikens hebben, worden zij zwaar bejaagd. Zo komen kuikens die op het nest zitten te wachten tot hun ouders hen komen voeden om van de honger. Hartverscheurend!

*Dode houtduif opgezet en aan stok bevestigd
Om soortgenoten aan te trekken.*

Dode kraai opgehangen ter afschrikking

De bedreigde status van een dier maakt ook geen verschil. In Albrandswaard worden jaarlijks vele honderden hazen, fazanten

en houtduiven gedood terwijl ze toch echt de status "bedreigd" hebben. En dat terwijl we wel veel moeite doen om een bedreigde veldleeuwerik of Kievit te helpen. Het is extra wrang dat 'onze' leeuweriken en Kieviten vervolgens in landen ten zuiden van ons alsnog worden afgeschoten.

Vinden we dit normaal? Natuurlijk niet. Als er in de Oostvaardersplassen een paard wordt afgeschoten is de wereld te klein. Of een leeuw in Afrika. Maar over de duizenden dieren die jaarlijks in onze achtertuin worden afgeschoten hoor je maar weinig. We zijn toch allemaal dierenliefhebbers? Dat valt echter niet te rijmen met het schieten op dieren met jongen, het veroorzaken van verminkingen en het bejagen van bedreigde soorten.

Mirjam de Neef

Er was eens.....een lijsterbes, alias vogelbessenboom

Het was een klein stekje van ca. 10 cm. groot, gevonden tijdens een wandeling in een bos in Drenthe in de jaren '70. Thuis werd het in de tuin geplant en liefdevol verzorgd en het stekje werd in de loop der jaren een boompje en uiteindelijk een majestueuze boom van grote hoogte en breedte: de lijsterbes. Veel vogels hebben in zijn takken bescherming en voedsel kunnen vinden: onder andere mussen, spreeuwen, duiven, merels, een enkele groenling, boomklever en -kruiper en de prachtige goudhaan en vuurgoudhaan en allerlei soorten mezen: veel verschillende vogels die ik al ettelijke jaren niet meer in de tuin heb.

De boom was een goed onderkomen en een speelplaats voor de vogels: een lieve lust om te zien. En natuurlijk was er de zanglijster die elke ochtend enkele van haar meer dan honderd verschillende wijsjes liet horen. Als de orangerode bessen rijp waren, kwamen talrijke koperwieken en kramsvogels om de boom leeg te eten. Het is één keer gebeurd dat de boom bezocht werd door steeds grotere golven kramsvogels. Ik heb ze niet kunnen tellen, maar het moeten er meer dan honderd zijn geweest.

Een houtduivennest dat hoog in de boom was gebouwd, heb ik eens tijdens een snikhete zomer dagelijks beregend omdat, ondanks de bescherming van het bladerdek, de moeder het bijna begaf van de warmte. Je zag haar opknappen als de druppels van haar veren af liepen.

Vooral het mezenestkastje heeft jarenlang succesvolle nesten gehad alhoewel het op de meest verkeerde plaats hing, namelijk in de middagzon. Maar de takken en de bladeren van de lijsterbes zorgden voor schaduw en beschutting en voor een goede uitvlieplaats voor de jonge vogels. Als het echt te warm was, hing ik een kletsnatte dweil over het kastje zodat het binnen koel bleef.

Wat ook bij de boom hoorde, was de plaats waar lijsters slakken kapot slaan: het zogenaamde aambeeld. Ik weet niet of dat inderdaad bij een lijsterbes hoort, maar er waren altijd veel kapotte slakkenhuizen te vinden onderaan bij de stam.

In de tijd dat ik er woon, de lijsterbes stond op de erfgrans en was eigenlijk van mijn buurvrouw, ben ik zeer gehecht geweest aan de boom. En u begrijpt het al: de lijsterbes is er niet meer. Met het groeien van het aantal (te) warme en droge zomers, zag ik de boom steeds minder bloemen krijgen en vruchten dragen. Ook het blad zag er niet meer zo fris uit en werd de bladerdracht steeds minder. Het was zelfs zo dat het mezenestkastje steeds meer in de middagzon kwam te hangen. En toen kwam de tijd dat het duidelijk was dat de strijd om zijn bestaan, hoe goed hij ook werd verzorgd en werd bewaterd, niet te winnen was. Misschien speelde de leeftijd een rol, hij was naar schatting rond de vijftig jaar, alhoewel een lijsterbes ook best 80 jaar kan worden. Er werd nog een snoeibeurt overwogen, maar een tuinexpert gaf aan dat de boom voor 90 % dood was. En zo heb ik het mezenestkastje een andere plaats moeten geven en werd de boom verwijderd. Ik ben die dag niet thuis geweest.

ELMA

Geen jacht, tenzij...blijkt niet langer de inzet

Gewasbescherming, wildbeheer, de jacht, het is en blijft een enorm lastig en beladen onderwerp. Dit is de derde Rond Griend & Polder dat ik er als voorzitter over schrijf.

Eindelijk is de evaluatie van het faunabeheerconvenant en het functioneren van het faunabeheerplatform afgerond. Ik kondigde dit al in een eerdere RG&P aan. Deze evaluatie is uitgevoerd door het bureau Eelerwoude dat indertijd ook het convenant heeft opgesteld. Onze vereniging heeft dit convenant medeondertekend en Leo Heezen heeft als voorzitter van DCG steeds zitting gehad in het platform.

De uitkomsten van de evaluatie waren grotendeels voorspelbaar, maar deels ook verrassend. Wanneer u het hele rapport wilt lezen kunt u dat binnenkort op onze website vinden. In grote lijnen werden de volgende constatering gedaan:

- Het Streefbeeld staat voor niemand ter discussie;
- Het convenant is niet (meer) in lijn met wet -en regelgeving;
- Er is een gebrek aan wederzijds vertrouwen binnen het platform;
- Communicatie onderling loopt niet altijd goed, afspraken worden onvoldoende nagekomen;
- Er ontbreekt een jaarlijks werkplan;

Er ligt nu een verbeteradvies, zoals het gaan werken met een jaarplan, de communicatie verbeteren en werken aan vertrouwen. Allemaal zaken die wij ondersteunen.

Het verrassende deel zat in de start van de presentatie waar werd stilgestaan bij de woorden: "Geen jacht, tenzij...". Deze woorden zijn voor ons de basisgedachte geweest waar de gebiedscoöperatie kon laten zien dat we ook in termen van wildbeheer veranderden van akkers naar akkernatuur.

Er werd benadrukt dat deze woorden in het verleden hebben geleid tot valse verwachtingen. Formeel zijn zij ook niet in het convenant terecht gekomen. Wij werden behoorlijk verrast dat hier zo'n punt van werd gemaakt en het daarna direct in de prullenbak werd gegooid. Wij hebben ons juist altijd vastgehouden aan intenties als: "geen jacht, tenzij..." en aan de experimenteerruimte die er zou zijn bij een gebied waar 'lerend beheren' de standaard is. Er ontstond helaas geen enkele discussie over.

Na de presentatie hebben wij ingebracht dat wij twijfelen of de rol die wij tot nu toe in het platform hebben gehad nog wel voldoende passend is voor ons. Hier ontstond wel discussie over.

Enfin, binnen ons bestuur hadden we genoeg stof om over na te praten. Wij hebben besloten om onze aandacht te gaan verplaatsen van meepraten in het platform over gewasschade, wildtellingen en afschot, naar de uitvoering van de jacht, het dierenwelzijn en de instandhouding van soorten. Wij zien daar een meer logische rol voor onszelf weggelegd dan als medebeoordelaar van schade en afschot. Die rol past ons niet goed en heeft ons, en de andere leden van het platform, in het verleden onvoldoende gebracht.

Hoe we dat precies kunnen doen is de vraag. Voorlopig is het nog niet mogelijk om tot een constructief gesprek binnen het platform te komen, maar we hopen binnenkort met het dagelijks bestuur van de coöperatie hierover door te praten.

Mocht u willen reageren op deze gekozen lijn, of hier meer over willen weten, schroom dan niet contact te leggen met mij (voorzitter@carnissegrienden.nl) Samen met u proberen we te doen wat het beste is voor de flora en fauna in onze eigen mooie omgeving!

Wie doet mee aan onze tweede Natuurwerkdag?

Op zaterdag twee november doet onze vereniging voor de tweede keer mee aan de landelijke Natuurwerkdag. En hoe kan het ook anders, net als vorig jaar, zal onze bijdrage bestaan uit het snoeien van wilgen en het ophogen van de takkenrillen op de Rhoonse stort. Allereerst pakken we de wilgen aan op ons "eigen" Griendje aan de Schenkeldijk en mochten we heel veel handjes hebben zullen we ook de wilgen bij de Vlakkenburg onder handen nemen.

De Natuurwerkdag is een initiatief van Provinciale landschapsbeheerorganisaties. Op deze dag worden door het hele land activiteiten georganiseerd die positief bijdragen aan de leefomgeving van veel, soms bedreigde, dieren en planten. Denk aan klussen zoals snoeien, schoonmaken, knotten van wilgen of verwijderen van riet, maar ook aan het planten van nieuwe bomen en struiken, of het aanvullen van takkenrillen.

Vorig jaar was het een groot succes en ontstond er aan het eind van de dag een heuse Carnisse Grienden knotploeg. Ondanks dat de regen na de lunch behoorlijk wat roet in het eten gooide, was de sfeer goed en is er hard gewerkt. De oudere wilgen op het Griendje zijn toen allemaal geknot en de takken zijn gebruikt om de takkenrillen weer op hoogte te brengen.

Dus, bent u ook graag buiten en wilt u voor de natuur de handen uit de mouwen steken? Geef u dan op door een mail te sturen naar: activiteiten@carnissegrienden.nl.

Verenigingssecretaris gezocht

Beste leden,

Zoals u ook in de notulen van de ALV kunt lezen heeft onze huidige secretaris aangegeven zich wegens persoonlijke omstandigheden terug te trekken. We zijn dus op zoek naar een nieuwe enthousiaste secretaris om ons bestuur te completeren. Maar wat verwachten we van een secretaris, wat zijn zijn/haar taken en hoeveel tijd neemt deze rol in beslag? Vooral dat laatste is voor veel mensen een belangrijk punt. Naar onze schatting zal dit ongeveer neerkomen op ongeveer zes uur per maand verspreid over de maand.

Maar daar krijg je ook wat voor terug. Je bent onderdeel van het bestuur van een bloeiende en groeiende vereniging en volgt van nabij alle maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen in ons verzorgingsgebied, namelijk de polders en grienden rond Barendrecht, Albrandswaard en Hoogvliet. Dus heb je een hart voor de ons omringende natuur dan is dit een mooie kans om een steentje bij te dragen aan het behoud en verdere ontwikkeling hiervan.

Als secretaris maak je samen met de voorzitter en de penningmeester deel uit van het dagelijks bestuur. Naast deze bestuursleden zijn er ook nog twee algemene bestuursleden.

Naast de ALV vergadert het bestuur 6 x per jaar en dit overleg neemt circa 2,5 uur per vergadering in beslag. De secretaris is verantwoordelijk voor het:

- notuleren van bestuursvergaderingen en vaststellen van de actielijst;
- in overleg met de voorzitter vaststellen van de agenda en het uitnodigen voor vergaderingen;

- ontvangen en behandelen van inkomende post en e-mails en indien nodig doorsturen naar de betreffende bestuursleden en andere vrijwilligers;
- verzorgen van de administratie en correspondentie van het bestuur;
- opstellen van het jaarverslag;
- onderhouden contacten met stakeholders (overheden, Staatsbosbeheer, GZH, NRIJ, andere natuurverenigingen);
- op orde houden van de Kamer van Koophandel registratie.

Kerncompetenties: hart voor de natuur, accuraat, computervaardig (Word, Outlook, Excel), communicatief vaardig en via telefoon en e-mail goed bereikbaar. Daarnaast ben je een teamspeler en richt je je op het belang van de vereniging en lever je samen met de andere bestuursleden een bijdrage aan het gemeenschappelijk resultaat

Ben je naar aanleiding van bovenstaande geïnteresseerd geraakt, neem dan contact op met Maret Rombout (06-38245332) voor een vrijblijvend gesprek.

Natuurschoon op binnendijken

In de afgelopen jaren is er zo nu en dan aandacht geweest voor bijzondere natuur op de Rhoonse dijken. Onlangs is er een rapport verschenen waarin alle bevindingen worden samengevat. Dit is te vinden op onze website. Onderstaand leest u de inleiding uit het rapport.

Natuurlijkhebbers trekken graag naar natuurgebieden. Ook ik, Niels, bezocht –wanneer het maar even kon – steevast een natuurgebied. In onze regio bevindt het merendeel van de natuurgebieden zich buitendijks. Onderweg passeerde ik allerlei polders en dijken, zonder er eens echt goed bij stil te staan. In het vroege voorjaar van 2016 werd mijn aandacht getrokken door een ogenschijnlijk eenvoudig stukje dijk. Het stond er vol algemene kruiden zoals madeliefjes en hondsdraf, maar het krioelde er van de insecten. Ik zag er allerlei bijen en een wolzwever. Die laatste, een bolle, pluizige vlieg, had ik nog nooit in een natuurgebied gezien. Op dat moment was een fascinatie voor dijken geboren.

In 2017 voerde bijenonderzoeker en medeauteur Linde een inventarisatie uit naar bijen in Albrandswaard, waaronder op de dijken. Dat was een doorslaand succes. De ene na de andere bedreigde bijensoort kwam boven water, maar ook de aantallen van algemene soorten waren duizelingwekkend. Donkere klaverzandbij, roodsprietwespbij, zwarte bloedbij, halfgladde dwergzandbij, de meest bijzondere soorten vlogen rond de dijken. Garantie op een roodbruine groefbij, dat heb je nergens. Hier wel! Honderden weidebijen en haar parasiet de bonte wespbij. En als klap op de vuurpijl ontdekte ze een populatie van de kraagbloedbij, waarvan werd verondersteld dat deze al tientallen jaren uit Nederland was verdwenen. En dat zomaar op een ogenschijnlijk eenvoudige dijk in Rhoon.

Inmiddels is het 2024 en zijn er in de tussentijd steeds vaker natuurliefhebbers op dijken gaan rondneuzen. Uiteraard leverde dat allerlei verrassende ontdekkingen op. Van paddenstoelen tot planten en van loopkevers tot nachtvlinders. Ridderzwammen, leemhoeden, wasplaten en pronkridders. Aardaker, blauw walstro, gewone bermzegge, knopig doornzaad. Gouden schallebijter, kaphooiwagen, bruinbandspanner, hoornaarvlinder, zwarte populierenbladroller. Bruin blauwtje, groot dikkopje, kleine vuurvlinder. De lijst lijkt eindeloos, en dat op een ogenschijnlijk eenvoudige dijk. Het leek ons aardig om al die vondsten eens te bundelen in een verslag. Een ode aan het natuurschoon op de dijken rond Rhoon.

Op het eerste gezicht een eenvoudige dijk, maar later zou blijken dat dit één van de meest bijzondere dijken uit de Zuidwestelijke Delta is. Molenpoldersezeedijk, Rhoon. 10 april 2016.

Dauwtrappen in de Rhoonse Grienden

In Rhoon zijn er mensen die hun vrije Hemelvaartsdag niet gebruiken om lekker uit te slapen. Deze vroege vogels gingen op negen mei extra vroeg uit de veren om te gaan dauwtrappen. Dauwtrappen is een traditie die al in de Germaanse tijd is ontstaan. We vieren hiermee de terugkeer van het leven in de natuur. De dauw zou geneeskrachtig zijn en daarom moet je er eigenlijk blootvoets doorheen lopen. Maar hier op Rhoon zijn we daar iets te nuchter voor.

Om halfzeven gingen we van start. Het weer was prachtig. Er lag een laaghangende mist over de polder. Dit gaf een mooi schouwspel in combinatie met de opkomende zon. Eenmaal in de grienden kwamen we al snel een bever tegen en even later nog een. De vogels waren al lang op en zongen ieder hun eigen lied. Boven het rietveld zagen we de man van het stelletje bruine kiekendieven dat daar huist. Een geweldig gezicht. Verder zagen we nog vele bloeiende planten en de restanten van een eendennest in de holte van een wilg.

Na een heerlijke wandeling kwamen we ongeveer 8 uur weer terug met nog een hele dag voor ons.

Mirjam de Neef

